

Representantforslag 149 S

(2016–2017)

fra stortingsrepresentantene Hadia Tajik, Lene Vågslid, Kari Henriksen og Ferhat Güven

Dokument 8:149 S (2016–2017)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hadia Tajik, Lene Vågslid, Kari Henriksen og Ferhat Güven om å sikre gjennomføring av nærpolitireformen i tråd med Stortingets ambisjoner

Til Stortinget

Bakgrunn

Politianalysen av 19. juni 2013 la frem en rekke forslag til tiltak til henholdsvis en strukturreform og en kvalitetsreform for politiet. Bakteppet var blant annet Gjørv-kommisjonens rapport, samt utviklingstrekk i befolknings- og kriminalitetsbildet. Det var et tydelig behov for en politireform.

Forslaget til politireform fra regjeringen Solberg med tilslutning fra Venstre, var mangelfull da saken kom til Stortinget. Reformen var i all hovedsak en strukturreform, ikke en kvalitetsreform. For at politireformen også skulle bli en kvalitetsreform, ble det forhandlet inn krav til lokal forankring, kultur og ledelse og avklaringer på nasjonal kriseledelse. Forslaget var videre svakt når det kom til lokale prosesser og forsikringer om at reformen ville sikre tilgjengelig og tilstedeværende politi i hele landet. Kravene til innhold og prosess ble hensyntatt, og Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti stilte seg bak et bredt forlik om en politireform.

I forliket på Stortinget, under punkt 11.2.4 «Krav til prosess ved endringer» i Innst. 306 S (2014–2015), ga flertallet bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti «Et løfte til innbyggerne»:

«ET LØFTE TIL INNBYGGERNE:

Innbyggerne skal vite hva de får og hva et «nærpolititi» vil bety i praksis for deres lokalsamfunn.

Flertallet viser til kriteriene for ny tjenestedsstruktur som fremgår av Prop. 61 (2014–2015) punkt 5.3 og mener at det i tillegg skal legges til følgende kriterier for gjennomføring av endringer i tjenestedsstrukturen:

– Hva innbyggerne skal få av tjenester etter endringene, og hvordan, skal legges frem skriftlig for kommunestyrene, dersom kommunen ønsker det. Politimesteren skal utarbeide dokumentet.

– Dokumentet skal være realistisk og tydelig, med vekt på hvordan det forebyggende arbeidet skal ivaretas, hvilken beredskap innbyggerne kan forvente og hvordan politiet vil sikre tett kontakt med bl.a. lokale, frivillige beredkapsorganisasjoner.

– Dokumentet må være utformet presist nok til at det er mulig å evaluere sluttresultatet.

– Alle berørte kommuner skal gis mulighet til å komme med en uttalelse om dokumentet. Uttalelsen skal tillegges vekt ved en eventuell klage.

Flertallet understreker at kriteriene er minimumskriterier. Det er rom for lokale tilpasninger utover dette. Prosessen skal gi politiet og innbyggerne forutsigbarhet og sikre et best mulig sluttresultat»

I det samme punktet, punkt 11.2.4 «Krav til prosess ved endringer» i Innst. 306 S (2014–2015), sa stortingsflertallet følgende under «Evaluering, læring og korrigerende av kurs»:

«F l e r t a l l e t legger vekt på at innbyggerne skal være sikret at tilsiktet sluttresultat blir oppnådd, og at det er politiet som har ansvaret for gjennomføring og resultat.

F l e r t a l l e t mener det er viktig at det foretas en evaluering av tjenestestedsstrukturen fire år etter at denne er gjort gjeldende. I denne forbindelse må det legges til rette for at evalueringsrapporten kan behandles i kommunestyret og at det klart fremgår om forutsetningene for strukturendringen er oppfylt.

F l e r t a l l e t understreker at dersom sluttresultatet ikke er oppnådd etter evaluering, er det politimesterens plikt å påse at ressurser disponeres slik at resultatet kan oppnås.»

I tiden etter at politireformen ble vedtatt i Stortinget, har det kommet signaler om at reformen ikke gjennomføres etter Stortingets vedtak og intensjoner. Blant annet har oppslag i VG og Politiforum gitt grunn til uro. Disse tilbakemeldingene tyder på at det er brukt for liten tid til å forankre reformen i kommunene og i politiet, at struktur har vært viktigere enn innhold og at det er for lite frie driftsmidler i politidistriktene til å lykkes med gjennomføringen av reformen. I Politiforum 23. mai 2017 ble det gjengitt følgende uttalelse fra Politidirektoratet om dokumentet som beskrives i Innst. 306 S (2014–2015) under «Et løfte til innbyggerne»:

«Politidirektoratet ikke er overrasket over at kommunene sier at de ikke har fått et slikt dokument. Det har nemlig aldri vært meninga fra Politidirekto-

ratets eller politimesternes side».

Det er regjeringen som har ansvaret for å sørge for at politireformen gjennomføres slik Stortinget har bedt om. Når det likevel ikke skjer, er det behov for at Stortinget presiserer det som tidligere er besluttet i forliket til politireformen, som regjeringspartiene, Venstre, Kristelig Folkeparti og Arbeiderpartiet står bak. Uten en slik presisering kan det se ut til at reformen ikke blir gjennomført i tråd med Stortingets intensjon og vedtak.

Forslag

Forslagsstillerne fremmer på denne bakgrunn følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen sørge for at nærpolitireformen gjennomføres etter Stortingets intensjoner, jf. Innst. 306 S (2014–2015).
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at politiet snarest utarbeider og legger frem et dokument for samtlige kommunestyre, slik Stortinget har bedt om i Innst. 306 S (2014–2015) punkt 11.2.4 under «Et løfte til innbyggerne». Gjennom dokumentet skal innbyggerne få vite hva de får og hva et «nærpoliti» vil bety i praksis for deres lokalsamfunn. Dersom en kommune aktivt uttrykker at de ikke ønsker et slikt dokument, trenger likevel ikke politiet legge det frem for kommunen.

8. juni 2017

Hadia Tajik
Kari Henriksen

Lene Vågslid
Ferhat Güven